

Sygn. akt V KZ 45/21

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **R. K.**

skazanego z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 19 października 2021 r.,

zażalenia skazanego

na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w S. z dnia 21 lipca 2021 r., sygn. akt IV Ka (...),

o odmowie przyjęcia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 23 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV Ka (...),

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1. uchylić zaskarżone zarządzenie;**
- 2. przyjąć wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 23 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV Ka (...) i przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu w S. w celu podjęcia dalszych czynności związanych z wniesieniem wniosku.**

UZASADNIENIE

W dniu 23 kwietnia 2021 r. został ogłoszony wyrok sądu odwoławczego - Sądu Okręgowego w S. w sprawie o sygn. akt IV Ka (...), dotyczącej skazanego R.K.. Na rozprawie odwoławczej obecny był obrońca z urzędu oskarżonego. Sam oskarżony pozbawiony wolności był nieobecny, ale został prawidłowo

zawiadomiony o terminie rozprawy i nie wnosił o doprowadzenie. Tym samym w niniejszej sprawie, w zakresie terminu do złożenia wniosku o sporządzenia uzasadnienia wyroku i jego doręczenie, miał zastosowanie art. 422 § 1 k.p.k.

Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyżej wymienionego wyroku oraz doręczanie go wraz z odpisem orzeczenia został złożony przez skazanego w administracji Zakładu Karnego w G. w dniu 26 kwietnia 2021 r. (data pieczęci ZK na kopercie – k. 222), nie został jednak wysłany, ponieważ korespondencja ta nie została przez R.K. opłacona, pomimo, jak wskazano w pismach Dyrekcji Zakładu Karnego w G. (. 233 i 243), posiadania przez niego środków pieniężnych. Kolejna korespondencja zawierająca przedmiotowy wniosek została przez skazanego złożona w administracji Zakładu Karnego w G. w dniu 10 maja 2021 r., co potwierdza pieczęć, którą owa korespondencja została opatrzona (k. 223).

Zarządzeniem z dnia 21 lipca 2021 r., sygn. akt IV Ka (...) (doręczonym skazanemu w dniu 26 lipca 2021 r. – k. 237) Zastępca Przewodniczącego IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w S. odmówił przyjęcia wniosku o sporządzenie i doręczenia uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 23 kwietnia 2021r., sygn. akt IV Ka (...), stwierdzając w treści uzasadnienia tej decyzji, że wniosek złożony został z przekroczeniem terminu zawitego do dokonania wskazanej wyżej czynności (k. 234).

Zażalenie na to zarządzenie złożył w dniu 2 sierpnia 2021 r. skazany, wskazując w nim na problemy natury komunikacyjnej z przydzielonym mu obrońcą z urzędu. Jednocześnie skarżący wyjaśnił, że w przewidzianym kodeksowo terminie wniósł pismo z prośbą o sporządzanie uzasadniania wyroku i doręczenie wraz odpisem tego wyroku w jednostce penitencjarnej, to jest Zakładzie Karnym w G., przy czym ów wniosek został mu zwrócony przez administrację tej jednostki. Podniósł względy techniczne, niezależne od jego woli, związane z blokadą posiadanych przez niego środków pieniężnych przeznaczonych na opłacenie przesyłki. Winna zaś powstania opóźnienia w wysłaniu pisma skazanego była – jego zdaniem – rzeczona jednostka penitencjarna, jej funkcjonariusze.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie skazanego okazało się zasadne, co skutkowało uchyleciem zaskarżonego zarządzenia, przyjęciem wniosku o sporządzenie i doręczenie

uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 23 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV Ka (...) oraz przekazaniem sprawy temu Sądowi w celu podjęcia dalszych czynności.

Na podstawie analizy akt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że w istocie pierwszy wniosek o sporządzenie uzasadnienia i jego doręczenie został złożony w administracji Zakładu Karnego w G. z zachowaniem ustawowego terminu (k. 222), co wynika także z treści pisma Zastępcy Dyrektora Zakładu Karnego w G. z dnia 6 lipca 2021 r. (k. 233).

Dochowanie terminu dokonania czynności procesowej wprost wynika z treści art. 124 k.p.k. i jest to data złożenia przez osobę pozbawioną wolności pisma w administracji odpowiedniego zakładu. Bez znaczenia w tym kontekście pozostaje nieopłacenie przez skazanego przesyłki. Przyjęta w zaskarżonym zarządzeniu interpretacja zaistniałej sytuacji procesowej jest nie tylko niekorzystna dla skazanego (a więc narusza zasady gwarancyjne), lecz jednocześnie ignoruje literalne brzmienie powołanej wyżej regulacji.

Na marginesie należy zwrócić uwagę, że stosowanie do treści przepisu art. 8a § 2 i 3 k.k.w. korespondencja skazanego pozbawionego wolności mi.in. z organami ścigania, wymiaru sprawiedliwości i innymi organami państwowymi nie podlega cenzurze, nadzorowi oraz zatrzymaniu (podkreślenie Sądu Najwyższego) i powinna być bezzwłocznie przekazywana do adresata. Zgodnie zaś z § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z 21 grudnia 2016 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz.U. 2016.2231) „Koszty przesłania wniosków, skarg i próśb adresowanych do organów, o których mowa w art. 8a § 3 Kodeksu, ponosi skazany, a jeżeli nie posiada środków pieniężnych, otrzymuje od administracji zakładu karnego papier, koperty i znaczki pocztowe poza limitem określonym w § 18” (to jest papier, koperty oraz znaczki pocztowe na dwie przesyłki listowe ekonomiczne w miesiącu, o masie do 20 g).

Niezależnie jednak od tego czy skazany dysponował czy też nie dysponował środkami na nadanie przesyłki do sądu zawierającej wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku, dopełnił on wymogu związanego z zachowaniem terminu składając – zawierającą ten wniosek przesyłkę – w administracji zakładu

karnego przed upływem terminu zawitego. Inna interpretacja art. 124 k.p.k. nie tylko, jak to zauważono wyżej, nie uwzględnia wykładni językowej tego przepisu, niezawierającego, poza faktem złożenia (podkreślenie SN) pisma w administracji odpowiedniego zakładu, jakiegokolwiek innego warunku, lecz również podważa jego funkcję gwarancyjną. Będąc osobą pozbawioną wolności i nie dysponując w związku z tym swobodą przemieszczania się skazany nie ma bowiem – poza złożeniem pisma w administracji zakładu karnego lub aresztu śledczego – innej możliwości dopełnienia czynności wymaganej treścią art. 422 § 1 k.p.k.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.